

345/2012 Sb.

VYHLÁŠKA

ze dne 10. října 2012

o dispečerském řízení plynárenské soustavy a o předávání údajů pro dispečerské řízení

Změna: 418/2017 Sb.

Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví podle § 98a odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb. , o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 158/2009 Sb. , zákona č. 211/2011 Sb. a zákona č. 165/2012 Sb. :

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví způsoby dispečerského řízení plynárenské soustavy (dále jen „dispečerské řízení“), pravidla spolupráce technických plynárenských dispečinků, termíny a rozsah údajů předávaných výrobcí plynu, provozovateli přepravní soustavy, provozovateli distribuční soustavy a provozovateli zásobníku plynu pro dispečerské řízení, přípravu provozu, provoz a rozvoj plynárenské soustavy a vyhodnocování provozu plynárenské soustavy.

§ 2

Dispečerské řízení

(1) Dispečerské řízení slouží k zajištění spolehlivého a bezpečného provozu plynárenské soustavy nebo částí této soustavy a zahrnuje

- a) přípravu řízení provozu,
- b) operativní řízení provozu,
- c) vyhodnocení provozu.

(2) Dispečerské řízení provádějí:

- a) technický plynárenský dispečink provozovatele přepravní soustavy,
- b) technické plynárenské dispečinky provozovatelů distribučních soustav,
- c) technické plynárenské dispečinky provozovatelů zásobníků plynu,
- d) technické plynárenské dispečinky výrobců plynu.

(3) Provozovatelé distribučních soustav, provozovatelé zásobníků plynu a výrobci plynu neprodleně oznamují zřízení svého technického plynárenského dispečinku technickému plynárenskému dispečinku provozovatele soustavy, ke které je jejich zařízení připojeno.

(4) Údaje potřebné pro přípravu provozu, operativní řízení provozu a vyhodnocení provozu přepravní soustavy, distribučních soustav, zásobníků plynu a výroben plynu (dále jen „údaje pro dispečerské řízení“) předávají účastníci trhu s plynem příslušnému provozovateli předem dohodnutým způsobem.

§ 3

Spolupráce provozovatelů

Provozovatel přepravní soustavy, provozovatelé distribučních soustav, provozovatelé zásobníků plynu a výrobci plynu, jejichž zařízení jsou připojena k přepravní nebo k distribuční soustavě,

- a) spolupracují při zpracování přípravy provozu, při zajišťování činností v operativním řízení, při vyhodnocení provozu,
- b) poskytují údaje a data pro přípravu provozu, operativní řízení, vyhodnocení provozu plynárenské soustavy a její rozvoj.

§ 4

Řízení plynárenské soustavy

(1) Provozovatel přepravní soustavy při řízení toků plynu v přepravní soustavě prostřednictvím technického plynárenského dispečinku dispečersky řídí provoz přepravní soustavy a s příslušnými technickými plynárenskými dispečinkami provozovatelů distribučních soustav připojených k přepravní soustavě, provozovatelů zásobníků plynu nebo s výrobcí plynu koordinuje řízení

- a) výroben plynu připojených k přepravní soustavě,
- b) provozu distribučních soustav připojených k přepravní soustavě,
- c) provozu zásobníků plynu,
- d) odběrných plynových zařízení zákazníků, která jsou připojena k přepravní soustavě.

(2) Provozovatel distribuční soustavy při řízení toků plynu v distribuční soustavě prostřednictvím technického plynárenského dispečinku dispečersky řídí provoz příslušné distribuční soustavy a s příslušnými technickými plynárenskými dispečinkami provozovatelů zásobníků plynu nebo výrobcí plynu koordinuje řízení

- a) provozu výroben plynu připojených k jím řízené distribuční soustavě,
- b) provozu zásobníků plynu připojených k jím řízené distribuční soustavě,
- c) odběrných plynových zařízení zákazníků, která jsou připojena k jím řízené distribuční soustavě,
- d) provozu distribučních soustav, jejichž zařízení jsou připojena k jím řízené distribuční soustavě.

(3) Provozovatel zásobníku plynu dispečersky řídí provoz zásobníku plynu.

(4) Provozovatel výroby plynu dispečersky řídí výrobu plynu a odběrná plynová zařízení zákazníků, která jsou připojena k jím řízené výrobě plynu.

§ 5

Dispečerské pokyny

(1) Dispečerské řízení ve vztahu k ostatním účastníkům trhu s plynem se provádí

dispečerskými pokyny. O vydání a provedení dispečerského pokynu technického plynárenského dispečinku se vyhotoví záznam. Pokud není vyhotovení záznamu zajištěno technickými záznamovými prostředky, kterými jsou například zvukový záznam, elektronický záznam nebo záznam v řídicím systému, provede se záznam písemně do deníku. Záznamy jsou uchovávány nejméně po dobu 5 let, v případě vydání dispečerského pokynu prostřednictvím mobilního telefonu se záznam uchovává po dobu 1 roku.

(2) Dispečerský pokyn musí být jednoznačný a srozumitelný. V případě pochybnosti o jeho jednoznačnosti a srozumitelnosti musí být ověřen zpětným dotazem.

(3) Dispečerský pokyn musí být vykonán vždy, s výjimkou případů, kdy by jeho provedení vedlo k ohrožení života nebo zdraví.

(4) Automatizované systémy dispečerského řízení používané pro předávání dispečerských pokynů technického plynárenského dispečinku a předávání vstupních údajů jsou samostatnými technologickými systémy s vlastními zabezpečenými rozhraními na jiné informační systémy a technologie.

(5) Provozovatel přepravní soustavy, provozovatelé distribučních soustav, provozovatelé zásobníků plynu a výrobci plynu jsou povinni zabezpečit automatizovaný systém dispečerského řízení.

§ 6

Příprava provozu přepravní soustavy

(1) Příprava provozu přepravní soustavy obsahuje

a) předpověď provozu na daný plynárenský den zpřesňovanou v jeho průběhu a na následující plynárenský den včetně hodinové předpovědi spotřeby plynu pro celé území České republiky,

b) plán provozu přepravní soustavy zpracovaný na základě hodinových předpovědí spotřeby plynu na daný plynárenský den zpřesňovaných v jeho průběhu a hodinových předpovědí spotřeby plynu pro následující plynárenský den přejímaných od provozovatelů distribučních soustav, plánu údržby a odstávek zařízení přepravní soustavy a v souladu s plánem provozu výroben plynu, distribučních soustav a zásobníků plynu připojených k přepravní soustavě a na základě spolupráce se zahraničními provozovateli přepravních soustav,

c) projednávání přepravních kapacit na hraničních bodech se zahraničními provozovateli propojených přepravních soustav a distribučních soustav včetně zpracovávání a projednávání programu odstávek technologických zařízení ovlivňujících přepravní kapacitu,

d) zpracovávání programu odstávek technologických zařízení ovlivňujících přepravní kapacitu na vstupních a výstupních bodech přepravní soustavy, včetně projednávání s provozovateli distribučních soustav, zásobníků plynu a výroben plynu připojených k přepravní soustavě,

e) projednávání technických částí smluv o připojení, v nichž se stanovují vzájemné vztahy a podmínky provozu mezi provozovatelem přepravní soustavy a zahraničními provozovateli propojených přepravních soustav, výrobcí plynu, provozovateli distribučních soustav a provozovateli zásobníků plynu připojených k přepravní soustavě.

(2) Údaje pro zpracování přípravy provozu v dohodnutém rozsahu a termínech v souladu s § 18 předávají provozovateli přepravní soustavy

a) provozovatelé distribučních soustav, jejichž zařízení jsou připojena k přepravní soustavě,

b) provozovatelé zásobníků plynu, jejichž zásobníky plynu jsou připojeny k přepravní soustavě,

- c) výrobci plynu, jejichž výrobní plyn jsou připojeny k přepravní soustavě,
- d) zákazníci, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k přepravní soustavě.

§ 7

Operativní řízení provozu přepravní soustavy

(1) Operativní řízení provozu přepravní soustavy obsahuje

- a) řízení provozu přepravní soustavy podle průběžně sledovaných provozních údajů a na základě obdržných nominací a renominací přepravy plynu a hodinové předpovědi spotřeby plynu na daný plynárenský den,
- b) zabezpečování fyzické rovnováhy mezi množstvím plynu vstupujícím do přepravní soustavy a vystupujícím z přepravní soustavy,
- c) schválení, koordinování a sledování průběhu oprav včetně odstávek plynárenských zařízení přepravní soustavy,
- d) přijímání opatření pro předcházení stavu nouze a zajištění oznámení předcházení stavu nouze a vyhlášení stavu nouze pro celé území státu nebo celostátně platných opatření zamezujících bezprostředně vzniku stavu nouze pro celé území státu,
- e) zajišťování nezbytných opatření stanovených plánem pro stav nouze a havarijním plánem přepravní soustavy při likvidaci poruch, havárií a mimořádných provozních situací,
- f) vzájemné předávání informací o provozu přepravní soustavy s dispečinkou zahraničních provozovatelů propojených přepravních soustav, distribučních soustav, zásobníků plynu a výroben plynu,
- g) řešení mimořádných provozních stavů v přepravní soustavě s cílem co nejrychlejšího obnovení stabilizovaného provozu přepravní soustavy.

(2) Technický plynárenský dispečink provozovatele přepravní soustavy dává dispečerské pokyny

- a) technickým plynárenským dispečinkům provozovatelů distribučních soustav, výrobcům plynu, provozovatelům zásobníků plynu a zákazníkům při
  1. řešení poruchových stavů a havárií v přepravní soustavě,
  2. přijímání opatření při předcházení stavu nouze oznamovaného provozovatelem přepravní soustavy a při řešení stavu nouze vyhlášeného provozovatelem přepravní soustavy,
- b) výrobcům plynu, jejichž výrobní plyn jsou připojeny k přepravní soustavě,
- c) zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k přepravní soustavě, k omezení nebo přerušování odběru podle § 58 odst. 1 písm. i) energetického zákona .

§ 8

Vyhodnocení provozu přepravní soustavy

(1) Technický plynárenský dispečink provozovatele přepravní soustavy provádí pravidelně, nejméně jednou denně, vyhodnocení provozu přepravní soustavy, které obsahuje

- a) vyhodnocení přepravy plynu a provozních parametrů přepravní soustavy,

- b) vyhodnocení vlivu průměrné denní teploty na provozní parametry přepravní soustavy,
- c) analýzu mimořádných provozních situací a situací vedoucích k předcházení stavu nouze oznamovaného provozovatelem přepravní soustavy nebo ke stavu nouze vyhlášeného provozovatelem přepravní soustavy.

(2) Výsledky vyhodnocení provozu uchovává provozovatel přepravní soustavy nejméně po dobu 5 let.

§ 9

Příprava provozu distribuční soustavy

(1) Příprava provozu distribuční soustavy obsahuje

- a) plán provozu distribuční soustavy zpracovaný na základě plánu údržby a odstávek a v souladu s plánem provozu přepravní soustavy, připojených distribučních soustav, připojených výroben plynu a zásobníků plynu,
- b) projednávání plánu oprav a odstávek vysokotlaké části distribuční soustavy s provozovatelem přepravní soustavy v případech vyžadujících vzájemnou spolupráci,
- c) projednávání plánu oprav a odstávek distribuční soustavy s provozovatelem propojených distribučních soustav v případech vyžadujících vzájemnou spolupráci,
- d) projednávání technických částí smluv o připojení, v nichž se stanovují vzájemné vztahy a podmínky provozu, s provozovatelem přepravní soustavy a s provozovatelem propojených distribučních soustav,
- e) kontrolu spolehlivosti provozu distribuční soustavy včetně případných omezení,
- f) projednávání plánu oprav a odstávek s provozovatelem připojených zásobníků plynu.

(2) Údaje pro zpracování přípravy provozu v dohodnutém rozsahu a termínu předávají provozovatelé distribuční soustavy

- a) provozovatel přepravní soustavy, pokud je s jeho zařízením distribuční soustava propojena,
- b) provozovatelé propojených distribučních soustav,
- c) výrobci plynu, jejichž výrobní jsou připojeny k distribuční soustavě,
- d) provozovatelé zásobníků plynu připojených k distribuční soustavě,
- e) zákazníci, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k distribuční soustavě.

§ 10

Operativní řízení provozu distribuční soustavy

(1) Operativní řízení provozu distribuční soustavy obsahuje

- a) řízení provozu distribuční soustavy podle průběžně sledovaných provozních parametrů a hodinové předpovědi spotřeby plynu v distribuční soustavě na daný plynárenský den, zpřesňované v jeho průběhu ve spolupráci s dispečinky propojených distribučních soustav,

- b) řešení nerovnovážného stavu v distribuční soustavě a identifikaci příčin jeho vzniku,
- c) stanovení provozního režimu předávacích míst pro zajištění rovnováhy a bezpečného provozu distribuční soustavy,
- d) přijímání opatření pro předcházení stavu nouze a pro řešení stavu nouze a zajištění oznámení předcházení stavů nouze a vyhlášení stavu nouze v rámci příslušné distribuční soustavy,
- e) odpojování výroben plynu od distribuční soustavy v případě nesplnění technických nebo kvalitativních parametrů vyrobeného plynu,
- f) koordinaci a sledování činností při provozních poruchách a haváriích,
- g) nepřetržitý příjem hlášení o únicích plynu, provozních poruchách a haváriích, vzniklých na distribuční soustavě.

(2) Technický plynárenský dispečink provozovatele distribuční soustavy

- a) projednává s technickými plynárenskými dispečinky provozovatelů propojených distribučních soustav
  1. řešení poruchových stavů v distribuční soustavě,
  2. přijímání opatření pro předcházení stavu nouze oznamované provozovatelem distribuční soustavy a pro řešení stavu nouze vyhlášeného provozovatelem distribuční soustavy,
- b) dává dispečerské pokyny
  1. technickým plynárenským dispečinkům provozovatelů zásobníků plynu připojených k distribuční soustavě při řešení poruchových stavů v distribuční soustavě a přijímání opatření pro předcházení stavu nouze oznamované provozovatelem distribuční soustavy a pro řešení stavu nouze vyhlášeného provozovatelem distribuční soustavy,
  2. výrobcům plynu, jejichž výrobní plyn jsou připojeny k distribuční soustavě,
  3. zákazníkům, jejichž odběrná plynová zařízení jsou připojena k distribuční soustavě k omezení nebo přerušení odběru podle § 59 odst. 1 písm. j) energetického zákona .

§ 11

Vyhodnocení provozu distribuční soustavy

(1) Technický plynárenský dispečink provozovatele distribuční soustavy provádí vyhodnocení provozu distribuční soustavy, které obsahuje

- a) identifikaci míst v distribuční soustavě s nedostatečnou distribuční kapacitou,
- b) vyhodnocení vlivu průměrné denní teploty na provozní parametry distribuční soustavy,
- c) spolupráci při vypracování rozboru poruchových stavů v distribuční soustavě a v propojených distribučních soustavách, které měly vliv na provoz jím řízené distribuční soustavy.

(2) Výsledky vyhodnocení provozu uchovává provozovatel distribuční soustavy nejméně po dobu 5 let.

§ 12

Příprava provozu zásobníku plynu

(1) Příprava provozu zásobníku plynu obsahuje

- a) plán provozu zásobníku plynu zpracovaný na základě plánu údržby a odstávek zásobníku

plynu a v souladu s plánem provozu přepravní nebo distribuční soustavy, k níž je zásobník plynu připojen,

b) zpracování plánu oprav a odstávek zařízení pro uskladňování plynu a jejich projednávání s provozovatelem přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je zásobník plynu připojen,

c) projednávání technických částí smluv o připojení, v nichž se stanovují vzájemné vztahy a podmínky provozu, s provozovatelem přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, k níž je zásobník plynu připojen.

(2) Údaje nezbytné pro zpracování přípravy provozu předává provozovateli zásobníku plynu

a) provozovatel přepravní soustavy, pokud je zásobník plynu k této soustavě připojen,

b) provozovatel distribuční soustavy, pokud je zásobník plynu k této soustavě připojen,

c) výrobce plynu, jehož zařízení je připojeno k zařízení provozovatele zásobníku plynu.

§ 13

Operativní řízení provozu zásobníku plynu

(1) Operativní řízení provozu zásobníku plynu obsahuje

a) řízení provozu zásobníku plynu podle průběžně sledovaných provozních parametrů zásobníku plynu ve spolupráci s provozovatelem propojené přepravní soustavy nebo distribuční soustavy,

b) aktualizaci denní přípravy provozu podle plánovaného vtláčení či těžby plynu ze zásobníku plynu na jednotlivé vstupní a výstupní body zásobníku plynu,

c) rozdělení vtláčení a těžby na jednotlivé vstupní a výstupní body zásobníku plynu,

d) předávání informací technickému plynárenskému dispečinku provozovatele přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, ke které je zásobník plynu připojen, o průběhu vtláčení a těžby plynu, předávacích tlacích, o poruchách ovlivňujících provoz zásobníku plynu a o zahájení, průběhu a ukončení plánovaných i mimořádných prací prováděných na zařízeních zásobníku plynu,

e) koordinaci činností při provozních poruchách a haváriích zařízení zásobníků plynu, při předcházení stavu nouze a stavech nouze.

(2) Technický plynárenský dispečink provozovatele zásobníku plynu projednává s technickým plynárenským dispečinkem provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy, k níž je zásobník plynu připojen, řešení poruch a havárií zařízení zásobníku plynu.

§ 14

Vyhodnocení provozu zásobníku plynu

(1) Technický plynárenský dispečink provozovatele zásobníku plynu provádí vyhodnocení provozu zásobníku plynu, které obsahuje

a) vyhodnocení provozních parametrů skladování plynu,

b) rozbor poruch a havárií zařízení zásobníku plynu nebo zařízení přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, které měly vliv na provoz zásobníku plynu.

(2) Výsledky vyhodnocení provozu uchovává provozovatel zásobníku plynu nejméně po dobu 5 let.

§ 15

Příprava provozu výroby plynu

(1) Příprava provozu výroby plynu obsahuje

- a) plán provozu výroby plynu zpracováváný na základě plánu údržby a odstávek výroby plynu a v souladu s plánem provozu přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, k níž je výroba plynu připojena,
- b) zpracování plánu oprav a odstávek výroby plynu a jejich projednávání s provozovatelem přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, ke které je výroba plynu připojena,
- c) vzájemné předávání informací s dispečinkem přepravní soustavy nebo dispečinkem distribuční soustavy, ke které je výroba plynu připojena, případně dalšími účastníky trhu s plynem o průběhu výroby plynu, předávacích tlacích, poruchách ovlivňujících výrobu plynu a plánovaných i mimořádných pracích ovlivňujících výrobu plynu,
- d) projednávání technických částí smluv o připojení, v nichž se stanovují vzájemné vztahy a podmínky provozu, s provozovatelem přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, k níž je výroba plynu připojena.

(2) Údaje nezbytné pro zpracování přípravy provozu výroby plynu předává výrobci plynu

- a) provozovatel přepravní soustavy, pokud je výroba plynu k jeho soustavě připojena,
- b) provozovatel distribuční soustavy, pokud je výroba plynu k jeho soustavě připojena.

§ 16

Operativní řízení výroby plynu

Operativní řízení provozu výroby plynu obsahuje

- a) řízení provozu výroby plynu podle průběžně sledovaných provozních parametrů výroby plynu ve spolupráci s provozovatelem přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, k níž je výroba plynu připojena,
- b) aktualizaci denní přípravy provozu podle plánované těžby plynu na výrobně plynu,
- c) koordinaci oprav včetně odstávek výroby plynu,
- d) přijímání opatření při předcházení stavu nouze a při řešení stavu nouze,
- e) koordinaci činností při provozních poruchách a haváriích zařízení výroby plynu v souladu s havarijním plánem.

§ 17

Vyhodnocení provozu výroby plynu

(1) Technický plynárenský dispečink výrobce plynu provádí vyhodnocení provozu výroby plynu, které obsahuje

- a) vyhodnocení technických a kvalitativních parametrů výroby plynu,
- b) vyhodnocení množství vyrobeného plynu, denního a hodinového výkonu výroby,
- c) přehled omezení nebo přerušování výroby plynu,
- d) rozbor poruch a havárií zařízení výroby plynu nebo zařízení přepravní soustavy nebo distribuční soustavy, které měly vliv na provoz výroby plynu.

(2) Výsledky vyhodnocení provozu uchovává výrobce plynu nejméně po dobu 5 let.

§ 18

Předávání údajů mezi výrobcí plynu, provozovatelem přepravní soustavy, provozovateli distribučních soustav a provozovateli zásobníků plynu

(1) Za účelem zajištění bezpečného a spolehlivého provozu plynárenské soustavy si výrobci plynu, provozovatel přepravní soustavy, provozovatelé distribučních soustav a provozovatelé zásobníků plynu předávají

- a) provozní údaje z míst vzájemného propojení,
- b) údaje potřebné pro odstraňování poruch nebo havárií, při provádění plánovaných oprav a rekonstrukcí, vyžadujících vzájemnou spolupráci technických dispečinků,
- c) údaje při předcházení stavu nouze nebo při řešení stavu nouze.

(2) Při předcházení stavu nouze nebo za stavu nouze

a) dispečink provozovatele přepravní soustavy, dispečinky provozovatelů distribučních soustav, dispečinky provozovatelů zásobníků plynu a dispečinky výrobců plynu si předávají provozní informace a údaje,

b) na vyžádání technického plynárenského dispečinku provozovatele přepravní soustavy nebo technického plynárenského dispečinku provozovatele distribuční soustavy sdělují technické plynárenské dispečinky provozovatelů připojených distribučních soustav, technické plynárenské dispečinky výrobců plynu nebo technické plynárenské dispečinky provozovatelů zásobníků plynu možné úspory plynu v odběrných místech zákazníků, a to podle jednotlivých odběrových stupňů ¹⁾

(3) Provozovatelé distribučních soustav, provozovatelé zásobníků plynu a výrobci plynu poskytují provozovateli přepravní soustavy na vyžádání podklady potřebné k provedení analýzy podle § 8 odst. 1 písm. c) .

(4) Provozovatelé distribučních soustav předávají denně do 22.00 hodin provozovateli přepravní soustavy hodinové předpovědi spotřeby plynu na následující plynárenský den v členění podle jednotlivých distribučních zón.

(5) Provozovatelé distribučních soustav předávají v průběhu plynárenského dne provozovateli přepravní soustavy hodinové předpovědi spotřeby plynu na daný plynárenský den v členění podle jednotlivých distribučních zón.

(6) Provozovatelé distribučních soustav předávají údaje uvedené v odstavci 5 v 8.00 hodin, ve 14.00 hodin a ve 22.00 hodin a s každou významnou změnou hodinové předpovědi spotřeby plynu v distribuční soustavě.

(7) Údaje podle odstavce 1 písm. a) a odstavců 4 a 5 se předávají elektronicky.

§ 19

Zrušovací ustanovení

Vyhláška č. 481/2005 Sb. , kterou se vydává Dispečerský řád plynárenské soustavy České republiky, se zrušuje.

§ 20

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 2012.

Ministr:

MUDr. Kuba v. r.

1) Vyhláška č. 344/2012 Sb. , o stavu nouze v plynárenství a o způsobu zajištění bezpečnostního standardu dodávky plynu.